การมีส่วนร่วมของกลุ่มเขาวชนในชุมชนกุฎีจีน

นางสาวนวภรณ์ อังสาชน

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 ISBN 974-639-510-6 ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PARTICIPATION OF YOUTH GROUP IN GUDICHIN COMMUNITY

Miss Nawaporn Angsachon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Anthropology in Anthropology Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-510-6

หัวข้อวิทยานีพนซ์

การมีส่วนร่วมของกลุ่มเขาวชนในชุมชนกุฎีจีน

โดย

นาวสาวนวกรณ์ อังสาชน

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์.คร.อมรา พงศาพิชญ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนซ์

..... ประชานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สวาสคีญาติ)

(N) พรศาสพา อาจารย์ที่ปรึกษ

(รองศาสตราจารย์ คร.อมรา พงศาพิชญ์)

ศษา รูซิการ กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ คร.ปรีชา คุวินทร์พันธุ์)

นวกรณ์ ยังกาชน: การมีส่วนร่วมของกลุ่มเขาวชนในชุมชนกุฏิจิน (PARTICIPATION OF YOUTH GROUP IN GUDICHIN COMMUNITY) อาจารย์ที่ปรึกษา: รษ.คร.อมรา พงศาพิชญ์, 183 หน้า. ISBN 974-639-310-6

วัตถุประสงก์ในการศึกษากรั้งนี้ก็อ การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของกลุ่มเขาวชนในชุมชนว่ามีการเข้าร่วมกิจ กรรมของกลุ่มเขาวชนหรือไม่เข้าร่วมในลักษณะใด และเขาวชนสามารถแสดงให้เห็นถึงกวามสำคัญของเศาสนาที่มีต่อชุมชน อย่างไร ทั้งนี้เพราะกลุ่มเขาวชนเป็นกลุ่มหนึ่งที่ตำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศาสนาและชุมชนหลายกิจกรรมด้วยกันภายใน รอบปี

ผลของการศึกษาพบว่าเขาวชนในชุมชนมีการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆของศาสนาและชุมชน 3 ระดับดังนี้

- เ. เยาวชนบีส่วนร่วมในการคำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน เยาวชนกรุ่มนี้ได้แก่ เยาวชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ภายใน กลุ่มเยาวชนซึ่งทำหน้าที่คำเนินกิจกรรมและประสานงานกับกลุ่มต่างๆในชุมชน
- 2. เขาวชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการคำเนินงานกิจกรรมและขั้นตอนการประเมินผลกิจกรรม กลุ่มเขาวชน กลุ่มนี้คือ เขาวชนส่วนหนึ่งที่ทำหน้าที่ในส่วนงานพิธีกรรมภายในวัด และเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเขาวชนบางกิจกรรม
- 3. ยาวชนบีส่วนร่วมในขั้นตอนการคำเนินกิจกรรมพิยมขั้นตอนเดียา และเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่นี่ผลตอบแทน อย่างชัดเจน เยาวชนกลุ่มนี้ได้แก่ เยาวชนที่เป็นเด็กเล็กไบชุมชน

ขากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของเขาวชนและคนในชุมชน ทำให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างวัดซึ่ง เป็นตัวแทนทางศาสนากับชุมชน กลุ่มเขาวชนจึงเป็นค่วแทนของศาสนาในการส่งทอดพวานเชื่อและความศร์ทธาของศาสนา ไปสู่คนในชุมชน ทำให้ศาสนาองมีกวามสำคัญต่อคนในชุมชนและผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

นอกจากนี้กลุ่มเยาวชนยังได้รับการขัดเกลาทางสังกมพากศาสนายย่างสม่ำเสมอทำให้เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นประจำมีความเข้าโจบทบาท และหน้าที่ของคนเอง ในชุมชบ และเป็นคนดีที่สังคมต้องการ

ภาควิชาศัสกุมวิหยายละมานุมอวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชามามุมผริยนเ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (M) พาศาสโพ
ปีการศึกษา <u>25.44</u>	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ตับฉบับบทกัดย่อวิทยานิพบธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C830694 KEY WORD: : MAJOR SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY

PATICIPATION / YOUTH GROUP / COMMUNITY / GUDICHIN / SANTA CRUZE

NAWAPORN ANGSACHON: PARTICIPATION OF YOUTH GROUP IN GUDICHIN COMMUNITY

: ASSO. AMARA PONGSAPHIT, Ph.D. 183 pp. ISBN 974-639-510-6

The objective of this study is to study the participation of youth groups in community in terms of participation in community activities and how they relate religion with community in their activities.

The study find that members of youth group participate in religion and community in 3 levels.

- 1. A group of youth which is the core participates in activies in every process. This group of youth are those who have the position and duty and coordinate with people in community.
- 2. A group of youth participates in activies at the implementation and evaluation stages. This group performs certain function in the ceremony and participates in some activities of the church.
- 3. Most members of youth group participate in only one activity and choose to do the activity which has obvious reward. This group is children in community.

Youth group who participate in activities of the church are able to establish the relationship between the church, religious representatives, and the community. Therefore, youth group help relay religious belief and faith to people in the community and makes religion important to people in this community.

One the other hand, members of youth group have been socialized by religion. Youths who always participate in church activities understand their duty and role in the community and they are a good person.

ปีการศึกษา	2541	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
สาขาวิชา	มานุษยวิทยา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🔊 ทางทาง
ภาควิชา	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลูล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ คร. อมรา พงศาพิชญ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาตราจารย์ประสิทธิ์ สวาสดิ์ญาติ ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ คร.ปรีชา หุวินทร์พันธุ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ทุกท่านให้กำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆของการวิจัยมาด้วยดีตลอด คุณพ่อสมศักดิ์ ธิราศักดิ์ คุณ พ่ออนุรัศน์ ณ สงขลา วัดชางตาครู้ส ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล นางสาวอโณมา นีล วัชระ และครอบครัวที่ดูแลและให้ที่พักแก่ผู้วิจัยอย่างดีในขณะเก็บข้อมูล กลุ่มเขาวชนวัดชางตาครู้ส ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คุณสุรชัย ศรีสราญกุลวงศ์ และพี่จุ๊บที่ช่วย ตรวจข้อมูลให้กับผู้วิจัย และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของ บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา – มารดาซึ่งให้การส่งเสริมและสนันสนุนด้านการ ศึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ពាវាម័ល្

	หน้า
บทกัดข่อภาษาไทข	1
บทกัดข่อภาษาอังกฤษ	8
กิตติกรรมประกาศ	ß
สารบัญ	¥
สารบัญภาพ	ល្ហ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
1.2.1 ทฤษฎีโครงสร้างและการหน้าที่	6
1.2.2 แนวคิดของการมีส่วนร่วม	9
1.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม	13
1.3 ผลงานและเอกสารที่เกี่ยวไอง	15
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	21
1.5 สมมศิฐานที่ใช้ในการวิจัย	23
1.6 วัตถุประสงค์	23
1.7 ขอบเขตของการศึกษา	24
1.8 ระเบียบวิธีวิจัย	24
1.9 ประโยชน์ที่กาคว่าจะได้รับ	26
2 ข้อมูลทั่วไปของชุมชนกุฎีจีน	27
2.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชน	2 7
2.2 ลักษณะทางกายภาพและคมนาคม	32
2.3 การศึกษา	36
2.3.1 โรงเรียนชางตากรู้สกอนแวนท์	37
ว ว ว โรงเรียงพวงตาอรัสติกมา	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

	2.3.3 โรงเรียนใกรวิทย์อนุสรณ์	38
	2.3.4 โรงเรียนแสงอรูณ	39
	2.3.5 โรงเรียนอนุบาลพัชรินทร์พร	3 9
	2.3.6 โรงเรียนอนุบาลชางตาครู้ส	40
	2.4 เศรษฐกิจและอาชีพ	41
	2.5 กลุ่มต่างๆในชุมชน	42
	2.5.1 กลุ่มวงคนตรีนันทสังคีต	43
	2.5.2 คณะกรรมการชุมชน	43
	2.5.3 สภาอภิบาลวัคซางตากรู้ส	45
	2.5.4 กลุ่มผู้สูงอาขุ	45
	2.5.5 กลุ่มสหกรณ์เครคิตยูเนี่ยน	46
	2.5.6 กลุ่มเขาวชนวัคชางตากรู้ส	46
	2.5.7 กลุ่มมารคาแห่งภูเขาการ์เเมล วัคชางตากรู้ส หรือกลุ่มพลมารี	46
3	กลุ่มเขาวชนชุมชนกุฎีจิ๋าเ	50
	3.1 ความเป็นมาของกลุ่มเขาวชนกรุงเทพฯ	5 0
	3.2 กลุ่มเขาวชนในโรงเรียน	51
	3.2.1 พลมารีเยาวชน	51
	3.2.2 คณะพลศิล ขบวนการศีลมหาสนิทสำหรับเขาวชน	53
	3.3.3 กองหน้าร่าเริง หรือขบวนการแพร่ชรรมของเยาวชน	54
	3.3.4 องค์กร วาย.ชี.เอส. หรือกลุ่มขุวนักศึกษาคาทอลิก	56
	3.3 กลุ่มเขาวชนตามวัด	57
	3.4 กลุ่มเขาวชนวัคซางฅากรู้ส	58
	3.4.1 ลักษณะการรวมกลุ่มของเขาวชน	60
	3.5 การมีส่วนร่วมของกลุ่มเขาวชน วัคซางตาครู้ส	64
	3.6 สภาพความเป็นอยู่ของเขาวชน	64

สารบัญ (ค่อ)

บทที่

	3.7 กิจกรรมเทศกาลมหาพรศ และฉลองปัสกา	67
	3.8 การฉลองวัค	75
	3.8.1 การฉลองวัคในปี พ.ศ. 2539	75
	3.8.2 การฉลองวัคในปี พ.ศ. 2540	77
	3.9 การประชุมกลุ่มเขาวชนเขต 3	83
	3.10 กิจกรรมกลุ่มเยาวชนสัมพันธ์เขต 3	86
	3.11 กิจกรรมค่ายเขาวชน	93
	3.12 เทศกาลคริสตมาสและปีใหม่	96
	3.12.1 การร้องเพลงในชุมชน	96
	3.12.2 การร้องเพลงนอกชุมชน	98
	3.12.3 กิจกรรมในเทศกาลคริสตมาส	99
	3.12.4 กิจกรรมในเทศกาลปีใหม่	101
	3.13 การสัมมนากลุ่มเขาวชนวัคชางตากรู้ส	105
4	บทวิเคราะห์	115
	4.1 ทฤษฎีโครงสร้างและการหน้าที่	119
	4.2 แนวคิดของการมีส่วนร่วม	125
	4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังกม	131
5	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	135
ราชกา	รอ้างอิง	139
ภาคผา	มวกก	143
ภาคผา	มวก ข	15 9
ภาคผา	มวกก	178
ประวัติ	คิผู้เขียน	183

ตารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่		
1	แผนที่ทางเข้าชุมชนกุฎีจีน	34
2	แผนที่ชุมชนกุฎีจีน	35
3	โครงสร้างคณะพลมารี (ระดับนานาชาติ)	48
4	โครงสร้างพลมารีประเทศไทย	49